

BÀI GIẢNG: ÔN TẬP PHẦN VĂN BẢN TỪ TUẦN 1 – TUẦN 10 MÔN NGỮ VĂN LỚP 9

1. Tóm tắt nội dung, nghệ thuật

Văn bản	Tác giả	Thể loại	Nội dung	Nghệ thuật
Phong cách Hồ Chí Minh	Lê Anh Trà	Văn bản nhật dụng	Vẻ đẹp của phong cách Hồ Chí Minh là sự kết hợp hài hòa giữa truyền thống văn hóa dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại, giữa thanh cao và giản dị	Đan xen giữa kể và bình luận một cách tự nhiên. Dẫn chứng tiêu biểu, giàu sức thuyết phục. Nghệ thuật đối lập.
Đấu tranh cho một thế giới hòa bình	Ga-bi-en Gác-xi-a Mac-két	Văn bản nhật dụng.	Nguy cơ chiến tranh hạt nhân đang đe dọa toàn thể loài người và sự sống trên trái đất. Cuộc chạy đua vũ trang vô cùng tốn kém đã cướp đi của thế giới rất nhiều điều kiện để phát triển, để loại trừ nạn đói, nạn thất học và khắc phục nhiều bệnh tật cho con người. Đấu tranh cho thế giới hòa bình, ngăn chặn và xóa bỏ nguy cơ chiến tranh hạt nhân là nhiệm vụ thiết thân và cấp bách của toàn thế giới.	Lập luận chặt chẽ, chứng cứ phong phú, xác thực, cụ thể.
Tuyên bố thế giới về sự sống còn, quyền được bảo vệ	Trích từ hội nghị cấp cao về trẻ em tại trụ sở Liên	Văn bản nhật dụng.	Bảo vệ quyền lợi chăm lo đến sự phát triển của trẻ em là một trong những vấn đề quan trọng, cấp bách, có ý nghĩa toàn cầu. Bản Tuyên bố của Hội nghị cấp cao thế giới về trẻ em ngày 30-9-1990 đã khẳng định điều ấy và cam kết thực hiện những nhiệm	Chặt chẽ, logic trong bố cục. Số liệu rõ ràng, cụ thể, đầy sức thuyết phục. Lời văn mạch lạc, rõ ràng.

<p>và phát triển của trẻ em</p>	<p>hợp quốc ở Niu-ooc ngày 30-9-1990.</p>		<p>vụ có tính toàn diện vì sự sống còn, phát triển của trẻ em, vì tương lai của toàn nhân loại.</p>	
<p>Chuyện người con gái Nam Xương</p>	<p>Nguyễn Dữ</p>	<p>Truyền kì</p>	<p>Niềm thương cảm với số phận oan nghiệt của người phụ nữ Việt Nam dưới chế độ phong kiến, đồng thời khẳng định vẻ đẹp truyền thống của họ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vẻ đẹp của Vũ Nương: <ul style="list-style-type: none"> + Người vợ thủy chung. + Người con dâu hiếu thảo. + Người mẹ yêu thương con. + Người phụ nữ trọng tình nghĩa, nhân phẩm, bao dung. - Số phận bất hạnh của Vũ Nương: <ul style="list-style-type: none"> + Cuộc hôn nhân không bình đẳng. + Không được hưởng cuộc sống gia đình bình dị. + Chịu cái chết oan uổng. - Nguyên nhân dẫn đến số phận bất hạnh của nàng: <ul style="list-style-type: none"> + Lời nói của bé Đản. + Thói ghen tuông mù quáng của Trương Sinh. 	<p>Tác phẩm là một áng văn hay, thành công về nghệ thuật dựng truyện, miêu tả nhân vật, kết hợp tự sự với trữ tình.</p>

			<p>+ Lễ giáo phong kiến hà khắc.</p> <p>+ Chiến tranh phi nghĩa.</p>	
Chuyện cũ trong phủ chúa Trịnh	Phạm Đình Hồ	Tùy bút	Phản ánh đời sống xa hoa của vua chúa và sự những nhể của bọn quan lại thời Lê – Trịnh.	Ghi chép sự việc cụ thể, chân thực, sinh động.
Hoàng Lê nhất thống chí	Ngô gia văn phái	Chí	<p>Tái hiện chân thực hình ảnh người anh hùng Nguyễn Huệ qua chiến công thần tốc đại phá quân Thanh, sự thảm bại của quân tướng nhà Thanh và số phận bi đát của vua tôi Lê Chiêu Thống.</p> <p>Hình tượng người anh hùng Nguyễn Huệ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hành động mạnh mẽ, quyết đoán, đầy bản lĩnh. - Trí tuệ sáng suốt, nhạy bén. - Ý chí quyết thắng, tầm nhìn xa, trông rộng. - Tài dụng binh như thần. - Lẫm liệt trong chiến trận. 	Cách trần thuật đặc sắc, nghệ thuật miêu tả nhân vật.
Chị em Thúy Kiều	Nguyễn Du	Truyện thơ Nôm	Khắc họa rõ nét chân dung, vẻ đẹp của chị em Thúy Kiều. Ca ngợi vẻ đẹp, tài năng của con người và dự cảm về kiếp người tài hoa bạc mệnh là biểu hiện của cảm hứng nhân văn ở Nguyễn Du.	Bút pháp ước lệ, lấy vẻ đẹp thiên nhiên để gợi tả vẻ đẹp của con người.

Cảnh ngày xuân	Nguyễn Du	Truyện thơ Nôm	Bức tranh thiên nhiên, lễ hội mùa xuân tươi đẹp, trong sáng.	Từ ngữ, bút pháp miêu tả giàu chất tạo hình.
Kiều ở lầu Ngưng Bích	Nguyễn Du	Truyện thơ Nôm	Cảnh ngộ cô đơn, buồn tủi và tâm lòng thủy chung, hiếu thảo của Thúy Kiều.	Nghệ thuật miêu tả nội tâm nhân vật và tả cảnh ngụ tình.
Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga	Nguyễn Đình Chiểu	Truyện thơ Nôm	Đoạn trích thể hiện khát vọng hành đạo giúp đời của tác giả và khắc họa những phẩm chất đẹp đẽ của hai nhân vật: Lục Vân Tiên tài ba dũng cảm, trọng nghĩa khinh tài; Kiều Nguyệt Nga hiền hậu, nét na, ân tình.	Ngôn ngữ mộc mạc, giản dị, gần với lời ăn tiếng nói hàng ngày. Kể chuyện tự nhiên, ít trau chuốt, dễ đi vào lòng người đọc.

2. Ý nghĩa nhan đề một số tác phẩm

2.1. Hoàng Lê nhất thống chí – Hồi thứ 14

- Hoàng Lê nhất thống chí có nghĩa là: ghi chép về sự nhất thống của vương triều nhà Lê vào thời điểm Tây Sơn diệt Trịnh, trả lại Bắc Hà cho vua Lê.

- Ý nghĩa: Nhan đề tác phẩm thể hiện nội dung chính: tái hiện chân thực bối cảnh lịch sử xã hội Việt Nam khoảng ba mươi năm cuối thế kỉ XVIII và mấy năm đầu thế kỉ XIX, tập trung vạch trần sự thối nát dẫn đến sụp đổ của tập đoàn phong kiến Lê – Trịnh đồng thời ngợi ca phong trào nông dân khởi nghĩa Tây Sơn và người anh hùng áo vải Nguyễn Huệ.

2.2. Truyện Kiều

- Đoạn trường tân thanh: Tiếng nói mới về nỗi đau thương đứt ruột (bộc lộ chủ đề của tác phẩm: Tiếng kêu cứu cho số phận Kiều – người phụ nữ).